

N:o 54.

Kolmas Saarna Helatuorstaina.

Evank. Mark. 16: 14–20.

P. Markus kertoo tässä evankeliumissa lyhyin sanoin kaikki, mitä Kristus on ylösnousemisensa jälkeen tehnyt aina neljänteenkymmenenteen päivään asti, jona astui ylös taivaaseen, vaikka Herra ei yhdellä kertaa eikä samalla hetkellä ole kaikkia puhunut. Sentähden ovat muutamat epäilleetkin tämän luvun oikeata alkuperää, sillä se ei näytä toisten kanssa pitävän yhtä, vaan kertoo kuin olisi Herra samalla kertaa sekä nuhdellut opetuslapsiansa heidän epäuskossaan että määrännyt heille, mitä heidän piti saarnata. Toiset ovat kuitenkin näiden tapausten väliin kertoneet paljon muutakin, kuinka hän ei ainoastaan yhden kerran vaan usein ilmestyi kaikille opetuslapsilleen, söi ja joi heidän kerallaan neljänteen päivän ajan, niin ettei heillä enään olisi voinut olla syytä epäillä hänen ylösnousemistaan. Nämä kaksi asianhaaraa, jotka tässä lyhyimmiten on sovitettu yhteen, pitää siis toisten evankelistain mukaan erotettaman toisistaan ja erillään käsitettämän. Opetuslasten nuhteleva näet, ei ole tapahtunut kauvan hänen ylösnousemisensa jälkeen, vaan kahdeksannen ja ensimmäisen Pääsiäispäivän välillä, jolloin he jo kaikki olivat hänen nähneet ja hän käskenyt heitä kokoontumaan eräälle vuorelle, josta aikoi astua ylös taivaaseen ja erota heistä.

Kun hän nuhtelee opetuslapsiaan heidän epäuskonsa ja sydämensä kovuuden vuoksi, niin hän ei suinkaan vähäpätöisestä heikkoudesta heitä syytä. Eiväthän he olleet

ainoastaan epäuskoisia vaan tuiki itsepäisiäkin, niin että olivat vastustaneet ja väittäneet perättömäksi, vaikka olivat kuulleet ja toiset nähneetkin Herran ylösnousseeksi. Tästä huolimatta osoittaa Kristus suurta kärsivällisyyttä ja lempeyttä heitä kohtaan, jotka eivät olleet ainoastaan epäuskoisia vaan vielä uppiniskaisiakin ja kankeitakin, niin etteivät tahdokkaan uskoa, ei hän halveksi eikä hylkää heitä sen vuoksi, vaan kärsii heidän heikkouttaan. Vieläpä hän määrää heidät saarnaamaankin samaa, mitä itse eivät tähän asti olleet uskoneet, että senkin vuoksi heidän todistuksellaan olisi suurempi voima. Pitihän heidän itsekin saada samaa kokea ja täytyihän heille niin tapahtua, että saivat saarnata ei ainoastaan tietämättömille ja uskottomille vaan myöskin kovasydämisille vainoojille, että hekin omasta kokemuksestaan oppisivat kärsivällisyyttä toisia kohtaan, jotka eivät kuitenkaan olleet sellaisia ihmisiä, että olisivat tahallaan pelkästä pahuudesta tiettyä totuutta vastustaneet.

Mutta rakkailla opetuslapsilla oli toinen suurempi syy itsepäisyyteen, kuin muilla saattoikaan olla. Juudan kansan mieleen oli sellainen hallitusmuoto juurtunut, että jokainen piti Jerusalemiä välttämättömästi sinä valtakuntana, jolla yksin oli oikeus olla Jumalan ja Kristuksen valtakuntana. Siihen ole heillä monta todistusta ja viittausta profetoissa, joissa löytyy monta lausetta, että Kristuksen piti Daavidin huoneessa ja istui-

mella ijankaikkisesti hallitseman y. m. Tästä ei pakanoilla ollut yhtään lupausta.

Sen vuoksi näytti juutalaisten silmissä aivan naurettavalta, jopa uskomattomalta ja pahentavaiseltakin, että Herra näin syrjäyttää ja jättää lukuunottamatta Jerusalemin, papiston ja kaiken muun heidän hallituksessaan, välittämättä ja huolimatta niistä vähääkään. Sen sijaan lähettää nämä yksityiset vähäpätöiset opetuslapsensa, joilla ei ollut mitään arvoa eikä nimeä, koko maailmalle saarnaamaan. Näinkö tahtoi hän täyttää ne ylevät ennustukset, joita Jumala melkein kaikkein profetain kautta oli lausunut, että Jerusalemissa piti suuren sanoman lähtemän liikkeelle? Ps. 68: 12 sanotaan: **Herra antaa sanan suurella evankelistain joukolla.** Pitihän tämän tulla täytäntöön ja toteutetuksi. Hän itsekin jäähyväispuheessaan, kuten P. Luukas Ap. Tek. 1: 4 sanoo, **kieltää opetuslapsiansa lähtemästä Jerusalemissa, vaan että he Isän lupausta odottaisit,** kunnes olisivat saaneet voiman korkeudesta. Ja Pääsiäispäivänä sanoo hän heille: **Niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa, ruveten Jerusalemissa,** Luukk. 24: 46, 47.

Tästä syystä ajatteli jokainen: Kun se aika tulee, että Kristus lähettää sanansaattajansa maailmaan tehdäkseen sen valtakunnakseen, niin hän tietysti neuvottelee Jerusalemin suurten miesten, ylimmäisten pappien, päälliköitten ja neuvoston kanssa ryhtymättä ilman näitä mihinkään, sillä nämät hän olivat Mooseksen perustama hallitus, jonka kautta tätä kansaa piti hallittaman. Mutta nytpä hän ei välitä vähääkään tuosta järjestetystä hallituksesta, ikäänkuin ei kannattaisi sille edes sanaakaan virkata, vaan

valitsee itselleen vierasta väkeä, kerää joukon kerjäläisiä, jotka tuo Jerusalemiin ja käskee toimittamaan noin suuria asioita. Olihan juutalaisista kylläkin vastenmielisiä ja apostoleista itsestäänkin ihmeellistä ja epäiltävää, että tätä näin alhaisella tavalla piti toimeen pantaman ilman mitään arvoa, vieläpä ilman koko Juudan hallituksen neuvoa, tietoa ja apua.

Mutta olivathan he kuitenkin lukeneet Raamatustaan, jos vaan olisivat tahtoneet ottaa sitä huomataksensa, ettei Kristuksen pitänyt syntymän pappissäädystä vaan Juudaan suvusta, niin ettei Jerusalemin hengellisillä herroilla ollut sellaista odotettavanaakaan. Toisaalta taas ei Raamattukaan ollut nimeltä maininnut ketään asukasta Jerusalemissa eikä Betlehemissä, kenestä Kristuksen piti syntymän. Heidän olisi sen vuoksi tullut antaa Jumalalle kunnia ja ajatella: Älkäämme odottako häntä meidän omasta tai mistään muusta suvusta, vaan ainoastaan Juudaan, Daavidin suvusta. Senhän he hyvin tiesivät ja olivat tarkasti merkinneet sukuuetteloihinsa ja laskuihinsa; ja luetaanhan sokean miehen (Luukk. 18: 39) ja pakanallisen vaimon (Matt. 15: 22) huutaneen hänelle: **Jeesu, Daavidin Poika, armahda minua.** Mistä tuo kurja kerjäläinen ja muukalainen vaimo tiesivät hänen Daavidin Pojaksi muusta, kuin että kaiken kansan kesken oli hyvin tunnettua, että Jeesus oli syntynyt Daavidin eikä kenenkään muun suvusta.

Vaikka hän nyt ei ollutkaan Jerusalemissa hallitsevaa sukua, niin he kuitenkin tiesivät hänen olevan Daavidin sukua ja Natsaretissa kasvaneen. Sen vuoksi olisi heidän tullut ottaa hänet vastaan, varsinkin koska kuulivat ja näkivät hänen oppinsa ja ihmetyönsä, ja kaikkein täytyi tunnustaa, ettei kukaan voinut niin saarnata eikä tehdä.

Tiesivätpä sen ajankin saapuneen, jota profeetat olivat tarkoittaneet; sen lisäksi oli vielä profeeta Sakarias selvästi sanonut, että hän oli oleva köyhä, se on: yhteistä halparvoista kansaa, ilman suurta valtaa, komeutta, rikkautta ja kunniaa.

Mutta koska he kaiken sellaisen katsovat ylön eivätkä tahdo häntä kuulla eikä tuntea, niin kulkee hänkin omaa tietään, toteuttaa Raamatut, kokoo joukkonsa ja perustaa heidän kauttansa valtakuntansa Jerusalemin pappein ja neuvoston tietämättä, jotka saavat jäädä töllisteleemään ja miettimään tuota ajatustaan: Kumpahan Kristus tulee valtakuntaansa perustamaan, niin hän epäilemättä etupäässä meidän apuamme siihen käyttää. Mutta sitä hän ei tee, vaikka alkaakin Jerusalemissa, jonne käskee opetuslastensa jäädä Pyhän Hengen lähettämiseen asti, joka asian heissä oli alkava. Olisihan tästä pitänyt käsittämän kaiken juuri niin täytetyksi ja tapahtuneeksi kuin profeetat olivat sanoneet.

Mutta itse apostolitkin olivat heikkoja ja vastahakoisia tuota uskomaan, koska eivät havainneet eivätkä käsittäneet hänen niin menettelevän, kuin he ja kaikki juutalaiset olivat toivoneet. He ajattelivat: Jos hän olisi Kristus, jona apostolit sentään häntä pitivät, niin tottapa hän näyttäytyisi Jerusalemissa kaiken kansan edessä ja alkaisi, järjestäisi ja laatisi ja perustaisi hän valtakuntansa siten, että kaikki kansa häneen liittyisi ja koko maailma laulaisi ja puhuisi tämän kuninkaan jalosta mahtavuudesta ja vallasta, josta heidänkin pitäisi saada kunniaa, lisäksi vielä rikkautta ja autuuttakin. Mutta kun hän nyt menettelee aivan päin vastoin, antaa surmata itsensä, kuolee ristinpuussa ja vieläpä ylösnousuaankin ilmoittaa itseänsä vaan muutamille yksityisille ja harvoille, niin he eivät voi us-

koa hänen kauttansa saatavan aikaan niin suuria asioita, kuin he olivat Raamatusta ja häneltä itseltään kuulleet.

Hänen täytyy siis kärsivällisenä suvaita opetuslastensa kovakorvaisuutta, mutta nuhtelee kuitenkin ja auttaa heidän ymmärtämättömyyttään. Nyt heidän koossa ollessaan ja hänen aikoessaan sanoa jäähyväiset, käy hän asiaan käsiksi ja sanoo heille, minäläinen hänen valtakuntansa oli oleva, jonka hän tahtoi perustaa heidän kauttaan; ei Jerusalemin herrojen avulla, neuvolla eikä suostumuksella eikä millään maallisella tai ulkonaisella vallalla eikä mahtavuudella, vaan sen saarnaviran sanoman ja käskyn kautta, jonka hän heille antaa sanoen:

Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan. Nämä ovat sen majesteetin sanoja, jolla syystä on majesteetin nimi. Hän käskee nämä kurjat kerjäläiset menemään ja julistamaan tätä uutta saarnaa ei mihinkään kaupunkiin tai maakuntaan, vaan kaikkeen maailmaan, ruhtinaskuntiin ja kuningasten valtakuntiin, rohkeasti ja hämmästyttäen avaamaan suunsa kaikkein luotujen edessä, että kaikki, mikä ihmiskunta on, sen saarnan kuulisivat. Tässöpä vasta käsivarret laajalle levitetään ja hairaisevat kouriinsa aikamoisen joukon; ja itse käsky on niin mahtava, ettei sen kaltaista käskyä ole koskaan maailmassa annettu.

Eihän kenenkään kuninkaan tai keisarin, ruhtinaan tai herran käsky ulotu laajemmalle kuin hänen maahansa, kansaansa ja alamaisiinsa, samoin kuin isännän käskyä täytyy ainoastaan talonväen kuulla, mutta tämä käsky koskee kaikkia kuninkaita, ruhtinaita, maita ja kansoja, suuria ja pieniä, nuoria ja vanhoja, oppineita, viisaita ja py-

hiä j. n. e. Tällä ainoalla sanalla laskee Kristus allensa kaiken herrauden, vallan, ja vielä viisauden, pyhyiden, korkeuden ja hallituksen ja mitä ikänänsä maan päällä on. Mitä pitäisi maailman tähän ajatteleman ja sanoman? Kuinka, rohkeneeko tuo mies yksin yhdentoista kurjan kerjäläisen kanssa ottaa vallan Moosekselta ja kaikilta profetoilta, vieläpä kaikilta ihmisiltäkin? Lähettiin hän Mooseskin ainoastaan Faaraolle ja hänen kansallensa? Mitä on tämä ainoa ihminen koko maailmaan verraten suurempaa ja parempaa kuin jonkun talonpojan renkipalvelija jostakin kyläseudusta?

Eipähän voi olla mikään arkipäiväinen se herra, joka sellaisen vallan itsellensä anastaa, että rohkenee laittaa lähettiläitä ei yhden tai useamman kerran kuninkaan luokse, vaan kaikille avarassa maailmassa, aivan kuin he olisivat täydellisesti hänen valtansa alaisia ja hänen komennettaviaan. Lisäksi antaa hän heille käskyn, etteivät ketään häikäisisi eivätkä peljästyisi, olipa hän kuinka suuri ja mahtava hyvänsä, vaan että urhoollisesti kulkisivat yhä eteenpäin aina maailman ääriin saakka ja saarnaisivat, ikäänkuin olisi kaikkein pakko heitä kuulla eikä kukaan voisi estää.

Ja näin onkin tapahtunut ja käynyt alkaen Jerusalemissa halki koko maan piiriin ristiin rastiin. Mikään muu valta maailmassa ei olisi sitä tehnyt eikä siihen kyennyt. Eihän ole vielä ollut yhtäkään keisaria joka olisi voinut edes puolenkaan maailmaa allensa laskea; kuinkas sen laita sitten on, että Jerusalemissa ruveten aina maailman viimeiseen kolkkaan saakka jokainen tietää puhella tästä kuninkaasta Kristuksesta? Ja kuitenkin on hän sen saanut aikaan ilman yhtäkään miekanlyöntiä ja sota-armeijaa, ainoastaan köyhien kerjäläisten kautta, jotka hän on koonnut itselleen monista kunin-

gas- ja ruhtinaskunnista, vaikka nämä ovat vastustaneet häntä miekalla, aseilla, tulella, vedellä ja kaikilla voimillaan. Jos asia olisi apostolien voimasta riippunut, eivät he olisi huoneestansa liikahtaneet. Pelkäsiväthän he omia juutalaisiaankin, niin että hiipivät komeroonsa ja salpautuivat sinne. Mutta sittemmin tämän käskyn saatuaan astuivat he esiin ei ainoastaan oman kansansa keskuuteen vaan kaikkiin kuningaskuntiin, kaikkiin valtakuntiin sekä kaiken maailman ja perkeleen valtaa ja mahtavuutta vastaan.

Mistä tuli nyt heille sekä tällainen rohkeus että voima? Sitä ei ole antanut heille mikään Persian kuningas, ei roomalainen, turkkilainen tai tataarilainen keisari, vaan ainoastaan se Herra, joka tänään on astunut ylös taivaaseen ja antanut heille käskyn lähteä saarnaamaan kaikille luoduille. Tämä onkin hänelle onnistunut ja on eteenkinpäin onnistuva aina loppuun asti. Tuollainen ei voi olla mikään arkipäiväinen tavallinen herra, vaan sellainen, kuten hän itse Matt. 28: 18 sanoo: **jolle on kaikki voima annettu taivaassa ja maan päällä**, niin että hänelle täytyy sekä enkelien että ihmisten ja kaikkein luotujen alamaisia olla, niinkuin myöskin Ps. 2: 8 Jumala hänelle sanoo: **Ano minulta, niin minä annan pakanat sinun perinnökses ja maailman ääret omakses**. Siinä myöskin syy, jonka tähden me hänen tunnemme ja uskomme häneen, sillä kuka muu olisi maailman saanut kaikkialla näihin juutalaisiin uskomaan?

Sen vuoksi ovat nämä hänen käskynsä sanat sangen yleviä ja voimallisia, ja niillä osoittaa hän olevansa kaikkia keisareita, kuninkaita ja herroja suurempi, vieläpä sellainen, joka oman persoonansa alamaiseksi laskee kaikki luodut. Hän ei käske ainoastaan sanomaan tervehdystään kaikille ihmisille eikä salli lähettiläistensä mitään rukoil-

la tai pyytää keneltäkään maailman herralta, vaan antaa täyden valtansa nojalla käskyn heidän kaikkien noudatettavaksi ja toteltavaksi. Tästä seuraa, että tämä käskyn-antaja on suurempi ja mahtavampi kuin mikään enkeli, jotka nekin ovat mahtavia, suurvaltaisia herroja, mutta kuitenkin Jumalan lähettämiä toimittamaan hänen käskynsä, eikä sittenkään koko maailmaan. Niinpä Mooseskin enkelien avulla kuljetti kansansa pois Egyptistä. Mutta tämä on senkaltainen, joka itse antaa käskyn menemään kaikkeen maailmaan vieläpä kaikkein luotujenkin keskele, ikäänkuin kaikki olisi hänen omaansa. Tämmöistä valtaa ei ole kukaan saanut muu kuin tämä Poika, neitseestä syntynyt; sen vuoksi täytyykin hänen olla kaikkein kappalten, enkelien ja ihmisten ainoa herra, se on: koko luomakunnan ainoa Jumala ja luoja.

Näin kuuluu nyt tämä käsky: **Menkääät ulos ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille.** Näin sanoen luopi hän silmänsä avaralle ympäriinsä. Ei tahdo piilottaa saarnaansa mihinkään soppeen eikä pelkurimaisesti, salaa tai vehkeillen sitä julistuttaa, vaan niin julkisesti, että taivaan armas aurinko, kaikki puut ja kivetkin sen voisivat kuulla, jos niillä korvat olisi. Näin onkin tapahtunut. Vaikka maailma monta sataa vuotta on sitä vastaan ponnistellut, on se siitä huolimatta kuitenkin tunkeutunut edelleen, niin että maailmassa ei ole ollut yhtäkään valtaa eikä voimaa, joka olisi niin laajalti ulottunut ja hallinnut. Tässä saarnassa täytyy siis olla suuren jumalallisen voiman eikä se voi koskea vähäpätöisiä, kevytmielisiä tai synnillisiä asioita, joissa maailmalle muutoin on enimmäkseen tekemistä, kuten ryöväys, varkaus, valhe, petos, murha, ilkeys, väärä ja hirmuinen vallanpito, vaan pelkäävät taivaallisia jumalallisia asioita. Siinä

on myöskin todistus siihen, ettei tässä ole kysymyksessä inhimilliset vaan Jumalan omat asiat, joissa sekä teot että sanat pitävät yhtä todistaen julkisesti samaa kaikille luoduille koko taivaan alla vesillä ja mailla.

Ei hän myöskään lähetä heitä nostamaan minkäänlaista kapinaa maailmassa eikä sekaantumaa kuningasten, ruhtinasten tai maallisen esivallan hallintoon, vaan antaa heille ainoastaan sanan ja käskyn suuhun toimittaaksensa hänen voimalliset työtensä ainoastaan puheen eli saarnan kautta. Sen asiana ei siis ole puhua maallisesta järjestyksestä, herraudesta tai rikkaudesta, ei Juudan kansan lain, jumalanpalveluksen tai pappeuden ylevyydestä, vaan se on sellainen saarna oleva, joka opettaa korkeita asioita, kuinka voidaan kestää Jumalan edessä, pelastua synnistä, kuolemasta ja kaikesta pahasta ja tulla autuaaksi, se on: saada ijankaikkinen vanhurskaus, elämä ja kunnia.

Tämä on nyt uusi saarna, josta maailma ei tiedä mitään. Hän erottaa sen täten aivan erilleen kaikista muista saarnoista ja opeista, jopa asettaa sen kaikkea sitä korkeammaksi, mitä maailmassa voidaan opettaa, niin että kaiken täytyy sitä väistää ja ainoastaan siitä pitää se voima saataman, jolla autuaaksi tullaan. Kun hän nimittäin sanoo: **Menkääät kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat kaikille luoduille,** niin ei hän tahdo ketään erottaa, vaan osoittaa, ettei koko maailma tästä opista mitään tiedä eikä omista ja että se kaikessa viisautessaan ja taidossaan, olkoon kuinka pyhä ja oppinut tahansa, on kuitenkin umpi sokea. Eipä itse juutalaisillakaan, vaikka heillä on Mooses ja monet jumalanpalvelukset, ole tätä valkeutta ja autuuden tuntoa, kuten Sakarias Luukk. 1: 77 sanoo siunauksessaan. Jos nimittäin he itse sen olisivat entuudesta tietä-

neet tai omasta päästään voineet keksiä, ei hän olisi omassa persoonassaan tarvinnut tulla alas taivaasta eikä lähettää saarnaajiansa kaikkeen maailmaan.

Näin on siis koko maailma asetettu kouluun kuulemaan ja oppimaan sitä, josta sen täytyy tunnustaa olevansa aivan tietämätön. Se saattaa kyllä hyvin tietää ja opettaa, kuinka tulee rakentaa, taloa pitää, maata ja kansaa hallita, kuinka ulkonaisesti tulee hurskas olla, elää kurissa ja kunniaissa j. n. e., mutta Jumalan valtakuntaa koskevissa asioissa, kuinka päästään synnistä ja kuolemasta, siitä se ei tiedä mitään. Tässä suljetaan siis ja eroitetaan pois kaikki opit, myöskin Mooseksen laki ja kymmenet käskyt, ja opetuslapsille annetaan käsky mennä sanomaan kaikille ihmisille, etteivät he mitään tiedä, ja että Jumala on käskenyt kaikkien kuulemaan ja ottamaan vastaan tämän saarnan, jos tahtovat autuaaksi tulla.

Kristus osoittaa myöskin selvästi, mikä tämän saarnan nimi on ja mitä se opettaa. Ensiksi sanoo hän sattuvalla nimityksellä sitä evankeliumin saarnaksi. Epäilemättä on hänellä ollut erityinen syy ja tarkoitus käyttää erikoista uutta nimeä eroittaaksensa sitä muista opeista ja saarnoista, joten huomattaisiin sen olevan jotain toista kuin Mooseksen laki ja oppi ihmistöistä ja -teoista, ja se uudella nimellä paraiten painuisi muistiin ja siellä säilyisi.

Eihän sana evankeliumi muuta merkitse kuin uutta, hyvää, iloista sanomaa, oppia tai saarnaa, joka julistaa jotain sydämellisen hauskaa kuultavaa. Se ei voi olla mikään laki eikä käsky, joka meitä vaatii ja pakottaa ja tottelemattomia ollessamme uhkaa meitä rangaistuksella ja kadotuksella. Eihän selaista kukaan mielellään kuule ja vaikka sitä kauvan ja paljon opetettaisiin ja kaikkien voimien mukaan noudatettaisiin, ei siitä

kuitenkaan saada mitään lohdutusta eikä iloa, koska emme milloinkaan voi lakia niin täyttää, että se lakkaisi meitä ahdistamasta ja syyttämästä. Jos siis meidät piti autettaman, täytyi Jumalan lähettää poikansa kautta toinen saarna, josta voimme saada rauhaa ja lohdutusta. Mikä taasen evankeliumi on ja mikä erotus on lain ja evankeliumin välillä, siitä on usein ja kylliksi puhuttu, joten meidän on tässä ainoastaan tarkastaminen, kuinka Kristus itse määrittelee evankeliumin opin sanoessaan:

Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan. Tämäpä vasta on suloinen, ystävällinen, lohdullinen saarna ja syystä on sillä nimenä evankeliumi. Kuulethan sinä tässä yhdestä sanasta: tulee autuaaksi, että taivas on avattu, helvetti suljettu, laki ja Jumalan tuomio peruutettu, synti ja kuolema haudattu, elämä ja autuus pantu kaiken maailman helmaan, jos se vaan suostuisi uskomaan. Oi, jospa oikeen voisimme oppia nuo kaksi sanaa: **uskoo ja tulee autuaaksi!** Onhan niissä ainoastaan muutamia harvoja kirjaimia, mutta kuitenkin sellainen saarna ja voima, ettei maailma voi käsittää, kuinka meille noin ylevä armo ja sanomaton aarre tuon saarnan kautta lahjoitetaan aivan ilman ansiotamme, sillä emmehän ole mitään sen eteen tehneet emmekä sitä tietäneetkään. Jos maailma olisi voinut tämän uskoa, niin sen olisi mielestäni pitänyt ihastuksissaan syödä evankeliumin saarnaajat ja varsinkin apostolit. Sen olisi laumoittain pitänyt juosta heidän luokseen, iloissansa suudella heidän jalkojaan ja kädet kohotettuina ylistää ja kiittää Jumalaa, kun olivat sen päivän nähneet, jolloin saivat kuunnella kristittyä ihmistä.

Niinpä niinkuin, tätä oppia kyllä selitetään ja mieliin teroitetaan varsinkin tähän

aikaan, mutta siinäpä sitä aina pysytään, kuten tässä on sanottu, että Kristuksen täytyy nuhdella opetuslapsiaankin epäuskosta ja sydämen kovuudesta. Epäusko on nimittäin kaikesta huolimatta meissä liian väkevä, sydämemme on liian ahdas ja heikko käsittämään noita yleviä ja jaloja sanoja. Me seuraamme aina aistejamme ja tunteitamme nähdessämme, että vaikka kuinkakin halusta tahtoisimme tulla autuaiksi meitä kuitenkin synti vaivaa, Jumalan viha peljättää ja ahdistaa. Me puuhaamme ja ponnistelemme lakkaamatta, kuinka itse voisimme omilla töillämme itseämme auttaa ja kuinka löytäisimme itsestämme jotakin, joka voisi Jumalan edessä kestää.

Meidän täytyy siis sitä alituisesti opiskella, saarnata ja mieleen teroittaa, ja vaikka se ei kerralla juurtuisikaan, joka on mahdollontakin, voimme me kuitenkin päivä päivältä ja vuosi vuodeltakin sitä yhä enemmän käsittää, siinä määrässä kuin se tässä elämässä on mahdollista. Täytyyhän noiden kahden asian **uskomisen ja autuaaksi tulemisen** aina kulkea käsi kädessä, niinkuin ne Kristus toisiinsa liittää. Autuaaksi tulemisessa ei voi olla mitään puutetta eikä virhettä, sillä sehän juuri on annettu ja lahjoitettu sanassa eli evankeliumissa, joka on Jumalan järkähtämätön totuus. Mutta meidän uskottamme kyllä paljokin puuttuu, sillä me emme voi tätä asiaa kyllin lujasti käsittää emmekä sydämeemme painaa. Onhan, kuten olen sanonut, tämä armo ja tavara niin äärettömän suuri, että ihmissydämen täytyy sitä hämmästyä ja peljästyäkin oikein ajattellessaan, että korkea, ijankaikkinen majesteetti avaa taivaansa näin avaralle ja antaa tuollaisen armon ja laupeuden loistaa kaikkein minun ja maailman syntein ja kurjuuden yli, ja että näin ylevä tavara annetaan sanassa ja sanan kautta.

Tässä nyt on meillä lause, joka ratkaisee, sekä mitä evankeliumi on, nimittäin saarna uskosta Kristukseen, että mikä voima myöskin sillä on, nimittäin tämä: **joka uskoo se tulee autuaaksi**. Juutalaiset ovat kyllä odottaneet tähän päivään asti, että heidän messiaansa tulisi rakentamaan jälleen Jerusalemin kaupungin ja temppelin ja pannaan Mooseksen lain voimaan koko maailmassa. Mutta mitäs tapahtuukin? Juuri siihen aikaan ja paikkaan, jossa jumalanpalvelus oli kukassaan, jossa parhaimmat, jaloimmat, viisaimmat ja oppineimmat ihmiset mitä ankarimmin lakia noudattivat, saapuu itse Jumalan Poika, julistaa tällaisen päätöksen ja käskee vielä opetuslastensakin saarnata koko Juudan kansalle ja kaikelle maailmalle näin: Ei temppeli, ei Leviittain pappiskunta, ei ympärileikkaus, ei laki eikä jumalanpalvelus, jonka kuitenkin Jumala oli tälle kansalle säätänyt, autuaaksi tee, vaan: **Joka uskoo, se tulee autuaaksi**, olkoon hän juutalainen tai pakana, sillä he ovat kaikki saman arvoisia, **eikä heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä**, Room. 3: 23, sillä tämä sana on saarnattava kaikille luoduille ilman erotusta.

Olihan siinä hirvittävä loukkaus juutalaisuudelle, että Kristus asettuu ainoaksi herraksi, jolle kaikkein täytyy olla alamaisia. Eihän sitä olisi Mooses eikä yksikään profeeta uskaltanut tehdä, sillä heidän täytyi kaikkien antautua ympärileikattavaksi ja pitää laki ruumiin ja sielun menettämisen uhalla. Ja tämä Jesus rohkenee näin väkivaltaisesti käydä juutalaisuuden kimppuun ja unohtaa niin tykkänään lain, kuin ei hän siitä ollenkaan välittäisi eikä tahtois tietää, vaan antaa lyhyen ja kuivan käskyn: Teidän ei tarvitse, minne ikänä maailmassa tulette saarnaamaan, sanoa, että ihmisten täytyy tulla Jerusalemiin ja pitää Mooseksen laki,

vaan julistaa heille kaikille, että jos tahtovat tulla autuaiksi (jommoiseksi toki jokainen pyrkii ja varsinkin juutalaiset siihen aikaan pyrkivät), tulee heidän uskoa tämä saarna minusta, ja siihen antaa itsensä kastaa.

Tämmöinen saarna pankaat alulle minun kansassani, joka lakinsa ja jumalanpalveluksensa kautta tahtoo autuaaksi tulla, ja levittääkää sitä edelleen kautta koko Rooman valtakunnan ja maailman kaikkiin loukkoihin. Nuhdelkaa niitä, jotka eivät epäjumal-suudesta luovu, kirotkaa heidät kaikki yhdessä joukossa ja sanokaa heille: Se on käsky, jonka minä taivaan ja maan herra olen antanut, että heidän tulee minuun uskoa. Tämä on minun saarnani, joka on kulkeva maailman läpi esteettömästi ja ehkäisemättä sekä siitä huolimatta, että juutalaiset sitä eivät usko, vaan pahentuvat siitä, panevat teidät sen vuoksi pannaan ja pitävät teidät perkeleen lapsina, vielä pakanatkin ottavat sitä väkivallalla tukehuttaaksensa.

Tämä on nyt meillekin lohdullinen saarna, sillä meitäkin on muistettu näissä Kristuksen sanoissa: **Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille.** Onhan tähän käsitetty ja suljettu kaikki, jotka tuon saarnan kuulevat, olkoot he sitten missä ja kuinka monia tahi harvoja tahansa. Eihän kaikeksi maailmaksi sanota osaa tai kahta, vaan kaikkea ja kaikkia, mitä ja keitä löytyy. Senpä tähden evankeliumin onkin täytynyt näin kulkea ja se kulkee vieläkin kulkemistaan, niin että vaikka se ei aina pysy yhdessä paikassa, sen kuitenkin täytyy saapua kaikkialle ja kaikua kaikissa maailman paikoissa ja loukoissa. Ja kuten se on yhteinen käsky, että evankeliumia on saarnattava kaikkialla ja kaikille ihmisille, samoin on sekin yhteinen käsky ja Jumalan määräys, että kaikkein tulee tätä sanaa uskoa.

Sangen tarpeellista onkin ollut, että Kristus on näin käskennyt juutalaisten ylpeän ylimielisyyden vuoksi, jotka kerskaton vaativat, että koko maailman piti heitä Jumalan kansaksi kutsuman, jolle esi-isät ja profeetat oli annettu ja joiden siemestä Kristus oli luovattu. Kristuksen täytyi kukistaa ja juuriensa repiä pois tämä ylpeys, sillä muutoin olisivat he hämmentäen tyrkyttäneet meihin pakanoihin sen opin, että meidän täytyy tulla juutalaisiksi ja antautua ympärileikattavaksi; mutta nyt on meillä sitä vastaan selvä määräys, jonka Kristus käskää julistamaan kaikille luoduille. Sentähden sanoo hän näin: Joka uskaa, se kuuluu jumalan kansaan ja on autuas, olkoon juutalainen tai pakana, kreikkalainen tai ei, pappi tai maallikko, mies tai vaimo, siihen katsomatta, onko meillä sitä ulkonaista mainetta, etua tai etuoikeutta kuten heillä, että Jumala heitä on kunnioittanut suurilla miehillä ja ihmetöillä ja antoi heille ennen muita Raamatun ja lupaukset.

Näin on siis kaikki tehty tasa-arvoiseksi ja yhteen luokkaan luettu, niin ettei kenelläkään ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä. Hän ei tahdo ketään ylenkatsoa, halveksia eikä hyljätä. Sanottu on: Saarnatkaat ja julistakaa tätä kaikille luoduille; ei tässä kohden ole suurin, mahtavin, jaloin, oppinein, pyhin vähääkään parempi kuin pienin, yksinkertaisin ja ylönkatsotuin maan päällä. Kaikki on pantu yhteen kasaan, ei ketään ole säädetty eikä erotettu kärsimiseen tahi rakkautta saamaan, kunniaan tai etuisuuteen, vaan tästä yksin kaikki riippuu: **joka uskoo**, olkoonpa hän sitten mitä kansaa, säätyä ja sukua tahansa tai minkälaisessa asemassa ikänensä maailmassa. Täytyyhän maan päällä aina löytyä erilaisuutta ja moninaisuutta ulkonaiseen elämään nähden; luontokappaleet ovat erilaisia ja erinimisiä,

jokainen toistaan toisellaan, aurinko ei ole kuu, vaimo ei ole mies, herra ei ole palvelija.

Sentähden täytyykin tuossa ulkonaisessa ruumiillisessa hallituksessa saarnan olla erilainen, sillä onhan maailman kullakin maalla ja kansalla eri lakinsa, oikeutensa ja tapansa, ja jokaisella säädylly ja viralla tulee olla omat tehtävänsä suoritettavana ja opittavana. Mutta vaikka tässä kaikki luis-taa mitä kauneimmassa järjestyksessä, koko juudakunta jumalanpalveluksineen, maallinen hallitus säätyineen kurissa ja kuuliaisuudessaan, kuten kullekin käsketty on, niin ei voida kuitenkaan sanoa, että ken tuon tai tämän tekee, tulee autuaaksi. Senvuoksi Kristuksen valtakunnassa sekoitetaan ja pannaan kaikki yhteen keittoon, käsitetään yhteen sanaan ja joukkoon. Ei tule autuaaksi tämä tai tuo, joka näin elää, tuota tai tätä tekee, vaan joka uskoo, se tulee autuaaksi. Tässä on sinulla kaikki yhteistä muitten kanssa, olet juutalainen tai pakana, herra tai palvelija, neitsyt tai aviomies, munkki tai maallikko, jos vaan uskot, sanoo Kristus, niin olet sinä minun valtakunnassani, autuas ihminen, pelastettu synnistä ja kuolemasta.

Juuri tämä saarna tekee eron Herran Kristuksen ja kaiken muun maailman hallituksen välillä. Jälkimäisessä täytyy näin opettaa: Ken pitää nuo lait ja käskyt, ei ryöstä, ei varasta, ei tapa, häntä ei rangaista, vaan kiitetään, kunnioitetaan ja suojellaan kuin valtakunnan kuuliaista jäsentä. Ei tässä kelpaa eikä sovi sanoa: joka uskoo, hänen olkoon tässä valtakunnassa kunniaa ja tavarata. Eihän täällä opeteta muuta kuin näkyväistä ja ajalliseen menoon kuuluvata. Mutta sen kautta, että olet hurskas maailman silmissä ja elät mitä kauneimmin, et vielä ole Jumalan valtakunnassa; siihen kuuluu sitä paitsi vielä korkeampaa, sillä si-

nun täytyy uskoa Kristukseen, joka on astunut taivaaseen ja istuu Jumalan oikealla kädellä. Eihän maailman maallinen valtakunta tiedä eikä kykene arvostelemaan yhtään mitään uskon hengellisistä asioista, joihin se ei saakaan kajota. Vaikka kyllä tuo sokea maailma yhtäkaikki ottaa mestaroidaksensa sitä, jota se ei voi ymmärtää eikä tajuta.

Toisaalta taas ei ole Kristuksenkaan valtakunnalla mitään tekemistä ulkonaisissa asioissa, jotka se jättää muuttamatta kunkin järjestykseensä. – Kristushan käskää saarnata evankeliumia kaikille luoduille, jotka jo ennen evankeliumin tuloa ovat kaikki olemassa kukin kohdallaan ja järjestyksessä, niinkuin ihminen järkensä ja Jumalalta saamansa luonnollisen viisautensa mukaan ne on asettanut. Näitä sanotaankin 1 Piet. 2: 13 inhimillisiksi säädiksi vaikka niitä Room. 13: 2 sanotaan Jumalankin järjestykseksi. Niissä ei tahdo Kristus mitään muutosta saada aikaan, vaan jättää ne kaikki entiselleen ja kohdallensa. Hän julistuttaa maailmalle ainoastaan tätä ijankaikkista valtakuntaansa, kuinka sinne tullaan, kuinka synnistä ja ijankaikkisesta kuolemasta pelastutaan, niin että kaikkien ilman erotusta tulee alistua hänen alamaisekseen ja uskon kautta tunnustaa hänet Herraksensa.

Sanat: **joka uskoo**, pitää myöskin oikein tarkastettaman ja ymmärrettämän, ettemme jättäisi niitä liukaskielisten viisastelujen ja lisäysten vääristeltäviksi, joilla paa-vilaiset pimittävät ja tyhjäksi tekevät tuon ihanan, voimallisen lauseen. He panevat siihen myrkkyään sanoen, että ”uskoo” sanaan on myös käsitettävä hyvät työt suljetuiksi ja siis oikeastaan sanottava: Joka uskoo ja tekee hyviä töitä, se tulee autuaaksi. Nämä ovat noita korkeaoppisia mestareja, jotka Kristusta kouluunsa kuljettavat, ohjaavat hänen kieltään ja opettavat, kuinka hänen

pitäisi puhua sekä sokeudessaan suustaan laskevat mitä kulloinkin sattuu, kuitenkaan tietämättä, mitä ja kuinka he puhuvat näissä korkeissa arvoissa. Mutta meidän tulee sentään antaa Kristukselle se kunnia, että annamme hänen sanansa olla puhtaina ja olemme niitä mukuloimatta, koska hän kyllä hyvin tietää, mitä tahtoo puhua ja saada puhutuksi näistä asioista, joita käskee saarnata kaikessa maailmassa.

Sillä hän on tahallaan tahtonut yksinkertaisesti ja suoraan sanoa: Joka uskoo ja kastetaan j. n. e. Hän sulkee pois sekä juutalaisten että koko maailman väärän luulon ja luottamuksen omiin töihinsä ja tekemisiinsä ja perustaa kaiken uskoon ja kasteeseen, joka ei ole meidän vaan hänen oma tekonsa. Sen sijaan tahtovat juutalaiset ja koko maailma vedota kunniaansa ja ylimielisyydessään omaan pyhyiteensä, jota eivät suvaitse moitittavan eikä halveksittavan. Onhan juutalaisilla muka ympärileikkaus, laki ja monet jumalanpalvelukset, joidenka kautta heidän pitäisi autuuden periä, eivätkä he voi sen tähden suvaita, että aivan osattomat pakanat tehdään heidän kanssaan yhden vertaisiksi, ja että niillekin annetaan Jumalan kansan nimi ja tulevat autuaiksi, vaikkeivät Juutalaisiksi rupee eivätkä heidän menojansa noudata. Monet väärät apostolit ja monet kristityiksi kääntyneistäkin ovat tässä opinkohdasta suurella totuuden varjolla riidelleet ja taistelleet apostolien oppia vastaan.

Ja mitä itse pakanat sitten ovat tehneet, joilla ei edes ollut mitään Jumalan sanaa eikä oikeata tietoa? Eivät hekään tahtoneet kuulla eikä hyväksyä evankeliumia juuri sen vuoksi, etteivät sallineet nuhdella epäjumalaisuuttaan, sillä he luulivat myöskin palvelevansa oikeata Jumalaa uhreillaan ja mo-

noillaan eivätkä tahtoneet kuulla, että se kaikki olisi kirottua.

Näin tekevät vielä nytki kaikki ne, jotka töissä puuhaavat ja opettavat ihmisiä niillä autuaiksi tulemaan. He eivät voi kärsiä että heidän elämänsä ja tekojansa nuhdellaan ja ilmoitetaan, ettei niillä autuutta peritä. Tästä syystä eivät he voi pitää oikeana sellaista oppia, että se tulee autuaaksi, joka uskoo, kuten Kristus sanoo. Vaikka he siis hyväksyvätkin evankeliumin ja tahtovat olla kristittyjä, kuten paavilaisemme, eivät he kuitenkaan anna tämän opin olla puhtaana, vaan katsovat olevansa oikeutettuja koristelemaan sitä lisäyksillään ja viisasteluillaan ja sanomaan asian niin ymmärrettävän, että joka uskoo ja tekee hyviä töitä, se tulee autuaaksi. Se tietää sitä, että ei ainoastaan uskon kautta vaan myöskin töillä autuus saavutetaan. Myöskin väärät apostolit ja heidän juutalaiset opetuslapsensa ovat tähän oppiin sellaisen lisäyksen liittäneet, että sanovat ei ainoastaan uskolla tultavan autuaaksi, vaan että myöskin on pakko pitää Mooseksen laki. He sanoivat: Ellette anna itseänne ympärileikata j. n. e., niin ette voi tulla autuaaksi, Ap. Tek. 15: 1, ja eksyttivät tällä oikeat opetuslapset ja kristityt, niin että oikeain opetuslasten täytyi Jerusalemissa kumota sellainen erehdys julkisella vastalauseella.

Tässä sanot sinä: Mutta opetathan sinä toki itsekkin, että kristityn täytyy tehdä hyviä töitä, sillä onhan Jumala niitä käsenyt; ja hän tahtoo lakinsa pidetyksi, kuten Kristus itse Matt. 19: 17 sanoo: **Jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt.** Siis ei voine usko yksistään tehdä vanhurskaaksi ja autuaaksi, ja pitää kai tämä lause niin ymmärrettämän, ettei töitä suljeta pois, vaan että Kristus hyvien töiden ohella ja ennen niitä myöskin vaatii uskoa opetettavaksi, jota ei juutalaisilla eikä pakanoilla ollut.

Tunnustavathan paavilaisemmekin, etteivät työt niissä riitä, joilla ei ole uskoa, vaan että sekä uskon että töitten pitää kuulua yhteen autuuden asiassa. Eivätkä he myöskään liioin puhu Mooseksen lain töistä, ympärileikkauksesta ja juutalaisesta jumalanpalveluksesta, joita ei enään ole olemassa, vaan he puhuvat kymmenien käskyjen töistä, jotka opettavat kaikkein ihmisten olevan velvollisia osoittamaan kuuliaisuutta Jumalalle.

Että taasen nämä sanat näin täytyy ymmärtää, siihen tueksi viittaavat he Matt. 28: 19, 20, jossa Kristus sanoo: **Menkäät ja opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä j. n. e. Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, kuin minä olen teille käsenyt.** Nämä sanat kuuluvat heidän mielestään myöskin siihen käskyyn, jonka Kristus tässä antaa opetuslapsilleen; sen vuoksi pitää teksti kokonaisuudessaan muka niin ymmärrettämän, että siihen sisältyvät ei ainoastaan usko, vaan hyvät työtkin.

Vastaus: Tämä on, kuten olen sanonut, pelkkää joutavata lorua ja sokeain viisastelijain väärää ja takaperoista sepustusta, jotka eivät mitään ymmärrä tästä asiasta eikä evankeliumin korkeasta opista. He puhuvat umpimähkään sekä uskosta että hyvistä töistä eivätkä voi erikseen opettaa kumpaa-kin asiaa. Tunnustammehan mekin ja olemme aina opettaneet perusteellisemmin ja paremmin kuin he, että hyviä töitä täytyy opettaa ja tehdä, että niiden täytyy olla seuraus uskosta, sekä ettei usko, ellei näitä seuraa, ole oikea.

Meidän oppimme uskosta ei siis syrjäytä hyviä töitä, ikäänkuin ei niitä ollenkaan tarvittaisi eikä tulisi tehdä. Eikä kysymys olekkaan siitä, pitääkö hyviä töitä tehtämän vai eikö, sillä asiat ovat erilaisia ja niitä pitää toisistaan eroittaen opetettaman, mikä

merkitys sekä uskolle että hyvälle töille on annettava säilyttämällä molemmat oikeassa asemassaan ja vaikutuspiirissään, jotta oikein ymmärrettäisiin, mitä usko tekee ja vaikuttaa ja minkä tähden ja mihin tarkoitukseen hyviä töitä tarvitaan. Tämän erotuksen opettaa evankeliumin saarna ja näin apostolit kaikin paikoin menettelevätkin. Ei siis ole muuta kuin sokeutta tai sitten mieltävaltaista pahuutta, kun viisastelijat likaisten sikojen tavalla ilman mitään erotusta sotkevat kaikki yhteen ja tonkivat lauseet niin mullin mallin, ettei niistä yhtäkään oikein ymmärretä.

Sen vuoksi sanomme nyt, että näitä molempia tekstiä, sekä tätä että Matteuksen kirjoittamaa, tulee oikein tarkastaa ja ehjinä säilyttää, semmoisina kuin ovat ja kuuluvat, kumpikin kuitenkin järjestyksessään. Onhan totta ja oikeata, että ihmisille on opetettava kaikki, mitä Kristus on käsenyt ja määrännyt, vaikkapa sitten töitäkin opetetaan. Mutta kuitenkin ei saa asian toista puolta, eli mitä hän tässä uskosta sanoo, jättää pois eikä syrjäyttää, vaan säilyttää se järjestys, jonka hän itse määrää. Samassa Matt. 28: 19 kirjoitetaan, että hän ensiksi käsksee apostolit **menemään ja opettamaan kaikkea kansaa ja kastamaan heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen.** Se merkitsee: Heidän piti julistaman evankeliumin oppia autuaaksi tulemisesta, jota eivät juutalaiset eivätkä pakanat vielä tunteet, vasta sitten kastaman ja näin tekemän ihmisiä kristityiksi. Tässä on ensimmäinen ja pääasia, johon nämäkin sanat sopivat: **Jo-ka uskoo ja kastetaan j. n. e.** Sen perästä tulee toinen asia, jonka täytyy seurata uskon oppia, mitä nimittäin uskovaisten ja kastettujen on tekeminen. Näitä, sanoo hän, tulee teidän opettaa pitämään kaikki, mitä minä olen teille käsenyt, että noudatettaisiin mi-

nun sanojeni mukaista järjestystä eikä juutalaisten lakia ja juhlamenoja tai ihmisten määräämiä itse valitsemiaan töitä, jumalanpalveluksia y. m.

Sentähden ovat nämä kaksi asiaa pidettävät sekoittamattomina ja puhtaina toisistaan erotettuina, että oppi uskosta ja kasteesta käy edellä pääasiana ja autuutemme perustuksena, jonka jälkeen oppi töistä seuratkoon, jotta kumpikin asia kohdallaan opetettaisiin ja pysytettäisiin. Onhan, kuten usein olen sanonut ja kuten itsestäänkin on varmaa ja selvää, suuri erotus sen välillä, mitä meidän tehtävistämme ja töistämme opetetaan ja mitä Kristus itse on tehnyt ja me häneltä saaneet, jota ylevyydessä ja parremmuudessa ei voi edelliseen ollenkaan verratakkaan.

Nyt on ilmeistä, että sanoissaan: **Opetatkaat kaikkea kansaa ja kastatkaat heitä** j. n. e. ja samoin sanoissaan: **Joka uskoo ja kastetaan** j. n. e. ei tarkoita meidän töitämme eikä lain oppia, vaan omaa työtänsä ja lahjaansa, jota emme muuten kuin uskon kautta saa. Sepä se on tavara, jonka kautta me autuaiksi tulemme ja jota me emme ole ansainneet emmekä hankkineet, vaan jonka hän on meille lahjoittanut. Emmehän toki voi kerskaton sanoa, että Kristus, johon uskomme, tai kaste, jonka häneltä saamme, on meidän tekoamme tai kenenkään ihmisen aikaan saamaa.

Tätä osoittaakseen laatii hän tämän lauseen näin puhtaaksi ja jyrkäksi: **Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi.** Aivan kuin hän tahtois sanoa: Jos kysytään ja tahdotaan tietää, kuinka autuaaksi tullaan, niin olkoon pääasia ja pääoppi se, että ihminen uskoo ja kastetaan. Ei tässä pohdita sitä, pitääkö hyviä töitä tehtävän, sillä siitä ei mitään erimielisyyttä ole, vaan käsitellään korkeampaa asiaa, johon meidän tekomme ei-

vät kuulu, vaan josta meidän täytyy etsiä ja varmaan saavuttaa se, minkä kautta pelastumme synnistä ja kuolemasta ja saamme ijankaikkisen elämän ja autuuden. Tässä selittää ja ilmaisee Kristus nimenomaan, mikä evankeliumin pääoppina tulee olla, nimittäin yksistänsä usko ja kaste ja julistaa että me sen kautta ja sillä autuaiksi tulemme, kun meillä vaan on Kristus uskon ja kasteen kautta omanamme.

Sanotaanhan uskoksi ainoastaan sitä, että pidetään totena ja kaikesta sydäimestä siihen luotetaan, mitä evankeliumi ja kaikki uskonkappaleet Kristuksesta sanovat, että nimittäin Jumala on hänen sen vuoksi lähettänyt ja antanut, että hän sen vuoksi on kärsinyt, kuollut, noussut ylös ja astunut taivaaseen, että me hänen tähtensä Jumalalta saisimme syntein anteeksi saamisen ja ijankaikkisen elämän. Ja että usko tämän sitä kiinteämmin käsittäisi ja omistaisi, antaa hän meille kasteen todistaakseen tällä näkyväisellä merkillä, että Jumala meidät ottaa omikseen ja meille totisesti sen antaa, mitä evankeliumissa meille julistetaan ja tarjotaan.

Jos minun pitää nyt tällaista uskoman, niin en saa sekoittaa siihen omia töitäni, en katsella omia ansioitani enkä vedota niihin Jumalan edessä, kuten munkit ja juutalaispyhät tekevät. Sillä toisiansa kärsiä ja keskenänsä sopia eivät voi nämä kaksi: **usko**, että meillä Kristuksen tähden ilman ansioitamme on Jumalan armo, ja se **väite**, että meidän myöskin töillä täytyy se hankkia. Jos armo meille annettaisiin töittemme tähden, niin emme Kristusta mihinkään tarvitsisi. Älköön siis kärsittäkö sellaista sekasotkua ja roskaelitystä, jonka kurjat viisastelijat parsien ja paikkaillen ovat sepustaneet, että muka Kristus on sovittanut perisyntin ja ennen tehdyt synnit ja avannut oven tai-

vaaseen, mutta että tästä lähtein muka meidän itsekin täytyy synnit sovittaa, armo ansaita, ennenkuin täydellisesti autuaiksi tulemme. Sillä sen kautta riistetään Kristukselta hänen kunniansa, hänen kuolemansa, ylösnousemisensa ja taivaaseen astumisensa tehdään aivan mitättömäksi, aivan kuin hänen ansionsa ei meille riittäisi eikä hänen kärsimisensä ja verensä olisi kyllin voimallinen syntejä sovittamaan, vaikka kuitenkin hän yksinänsä on, kuten 1 Joh. 2: 2 sanotaan, sovinto koko maailman syntein edestä.

Että taasen tämä ja samankaltaiset lauseet näin täytyy ymmärtää, sen opettaa ja selittää P. Paavali lähetykskirjoissaan, ja varsinkin roomalaisepistolassaan 3: 24, 25, jossa hän todistaa, että meillä ainoastaan välittäjän ja armoistuimen Kristuksen tähden, hänen verensä lunastuksen kautta, on syntein anteeksi saaminen ja vanhurskaus Jumalan edessä. Hän käyttää selvästi ja tarkoituksella sanaa **gratis**, ilman ansiotamme, ei töittemme tähden, jotta meillä olisi luja lohdutus eikä syytä epäillä armosta ja autuudesta, vaikka kuinkakin kelvottomia olimme ja meissä vieläkin olisi syntejä jäljellä.

Mutta jos sen sijaan ihmisiä niin opetetaan, että ennenkuin sinulla on syntein anteeksi saaminen ja armollinen Jumala, täytyy sinulla olla paljon hyviä töitä ja ansioita voidaksesi synneistä päästä ja vapautua, niin silloin on jo usko viralta pantu ja tyhjäksi tehty, Kristuksesta ei enään ole mitään hyötyä, lohdutus on omaltatunnolta riistetty ja ihminen hätyytetty epäilyksen pauloihin. Näin täytyy tehdä, kun hän omasta itsestään etsii ja julkeaa itse yhtyä sitä tekemään, jonka toimittamista varten Kristus juuri onkin lähetetty, ja jonka hänen itse on täytynyt meidän sijassamme tehdä, nimittäin täyttää

laki ja ansaita meille kuuliaisuudellaan armo ja ijankaikkinen elämä.

Katsoppas, näin täytyy tämä ja muut lauseet uskosta ymmärtää. Niitä ei saa antaa väärillä viisasteluilla eikä lisäyksillä väärentää eikä turmella vasoin uskoa ja Kristuksen tarkoitusta, kuten täytyy tapahtua, jos siihen töitten oppia sekoitetaan eikä tehdä erotusta sen välillä, mikä on evankeliumin pääoppi Kristuksesta, jonka ainoastaan usko käsittää, ja sen välillä mitä laki opettaa meidän töistämme. Kuten olen sanonut, nämä kaksi eivät voi sopia yhteen vaan ovat aivan vastakkaisia toisilleen; eihän voida uskoa, että meille ainoastaan Kristuksen tähden lahjoitetaan armo ja ijankaikkinen elämä, jos sen ohella kuitenkin omia ansioitamme tavoittelemme ja niihin vetoomme.

Kristuksen tarkoitus onkin, kuten sanottu, oikeastaan näillä sanoilla kumota ja näyttää vääräksi juutalaisten ja kaiken maailman lakiin ja töihin perustuva ylpeys ja pöyhkeys, ja saada sanotuksi, ettei kukaan niiden vuoksi autuaaksi tule vaan ainoastaan uskon kautta tähän Herraan, josta saarnataan, että hän itse kauttansa on voittanut syntimme ja kuoleman, asettunut isän oikealle kädelle j. n. e.

Tämän mukaan voit nyt oikein ymmärtää nämä molemmat lauseet Matteuksesta ja Markuksesta, jotka paavilaiset ymmärtämättömyydestä ovat sekoittaneet toisiinsa, kun eivät antaneet kummankin olla paikallaan. Siis sanoissa: **Joka uskoo ja kastetaan** j. n. e. erotetaan meidän työmme uskosta, mikäli ne ansiollisuutta koskevat, niin että niitä ei ollenkaan oteta lukuun, kun puhutaan kristityn vanhurskaudesta ja autuudesta Jumalan edessä. Mutta toisaalta ei taasenkaan saa niin ymmärtää, kuin ei kristityn ja uskovaisen tarvitseisi hyviä töitä tehdä, vaan täytyy tietää, ettemme omalla

kelvollisuudellamme tule autuaiksi sekä ettemme töillämme ole ansainneet armoa emmekä ijankaikkista elämää, sillä sen ansaitsee ainoastaan Kristus meille, hänen tähtensä se meille lahjoitetaan ja meidän täytyy uskolla se ottaa vastaan. Näin on tämä lause, **joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi**, oikein ymmärretty.

Kun nyt tämä tiedetään ja tajutaan, niin tulee sen jälkeen oppia toisista Raamatun lauseista, että meidän myöskin täytyy hyviä töitä tehdä, mutta sillä tavalla, että ne tapahtuvat uskossa ja uskossa, joka aina pysyy kiinni Kristuksessa ja rukoilee Jumalata, että tämä välittäjän tähden armosta pitäisi meidän elämämme ja työmme hänelle otollisina ja antaisi ne kelvata itselleen, sekä ettei hän ylenkatsoisi siihen, mitä niissä on vielä saastaista ja synnillistä. Tällä tavalla pidetään oikealla paikallaan Matt. 28: 20 lause: **Opettakaat heitä pitämään kaikki, kuin minä olen teille käskenyt**, eikä tehdä arvottomaksi edellistä pääasiaa, jonka aina tulee edellä kulkea. Ellei nimittäin uskoa ole, niin ei meidän työmme ja elämämme ole minkään arvoisia Jumalan edessä eikä mikään työ voi oikein hyvä olla, kuten Kristus Joh. 15: 5 m. m. sanoo: **Ilman minua ette voi mitään tehdä.**

Katsos, tämän erotuksen tehtyäsi voit sinä puheena olevan lauseen oikein ymmärtää, oppia sitä hyväksesi ja lohdutukseksi käyttämään taistellessasi sitä pelkoa vastaan, jota synty ja kuolema omassatunnossasi herättää. Ilman tämmöistä kokemusta ei milloinkaan ymmärretä, mikä voima uskossa on, joka kyllä huomataan sekä paavilaisista että kaikista muista uskonlahkoista. Hekin kyllä näitä sanoja saarnaavat, mutta käsittelevät niitä niin välinpitämättömästi, kuin olisivat ne aivan vähäpätöisiä, ja juuri niihin liittämälläan lisäyksillään he tunnus-

tavat, etteivät niistä mitään tiedä. Mikä sinun on, sanoo paavilainen, kun et muustamistään tiedä saarnata kuin uskosta? Emmehän toki ole uskottomia pakanoita tai turkkilaisia. Niinpä niin, mies poloinen, jos usko niin helppoa on, niin alappas koetella kerran edes minkä verran sinulla sitä on, kun se hetki tulee, että kuolema astuu silmäisi eteen tai perkele peljättää ja ahdistaa omaatuntoasi, ja oma järkesi ja kaikki havaintosi ei yhtään muuta tunne kuin pelkkää Jumalan vihaa ja helvetin tuskaa.

Jos kerran olet kristitty, kuten väität, niin tulee sinun kaiketi epäilemättömästi uskoa että Kristus on sinun tähtesi kuollut ja ylösnousemisellaan ja taivaaseen astumisellaan voittanut, hukuttanut ja surmannut sinun syntisi, kuoleman ja helvetin. Mistä se sitten tulee, että sinä vielä noin perkelettä pelkää, pakenet Jumalaa ja kalpenet hänen tuomiotansa? Onhan se varma merkki, että sinulta uskoa puuttuu. Se, näetkös, ei voi peljätä eikä kauhistua kuolemaa eikä helvettiä, vaan se rohkaisee sydämen ja tekee sen pelkäämättömäksi, niin että se turvallisesti voi sanoa: Mitä huolin minä synnistä ja kuolemasta sekä perkeleen peljätyksistä? Minullahan on Herra, joka istuu tuolla ylhäällä Jumalan oikealla kädellä, hallitsee kaikkea taivaassa ja maan päällä ja lahjoittaa minulle vanhurskautensa ja elämänsä. Jos tämä tieto sinussa on elävä; niin voin sanoa sinua tohtorien tohtoriksi. Mutta varmaan on sinun käyvä kuin kaikkein muitten, vieläpä suurimpain pyhäinkin, että uskosi rakennus luhistuu ja raukee aivan vähäksi, kun tosi koetus ja kilvoitus tulee.

Pitäähän maailma opin uskosta vähäpätöisenä, mutta siitä onkin seurauksena, että se suruttomana ja jumalattomana menoaan jatkaa, ei tiedä eikä kokemuksesta opi, kuinka synty ja epätoivoinen omatunto saat-

taa peljättää. Kun sitten kuolema ja kauhistus sen yllättää, ei se mitään neuvoa tiedä, se lankee päistikkaa epäilykseen ja silloin täytyy sen, vaikkapa pitkänkin vastahakoisuuden perästä, kokemalla kokea, kuinka kallis asia usko on, josta se ei ennen mitään tiennyt. Se ei ole, näetkös, kuolleita kirjaimia, ei kielen sanoja, ei joutavia ajatuksia eikä luuloja, joita paavilaiset uskoksi sanovat, vaan se on uljas, hämmästyvätön rohkeus, joka sydämen täydellä uskalluksella saattaa kerskata Kristuksesta syntiä, kuolemaa ja helvettiä vastaan.

Sen vuoksi valittelevat suuretkin pyhät heikkouttansa ja heidän täytyy tunnustaa, että heiltä uskoon nähden vielä paljon puuttuu. Eihän näissä sanoissa: **Joka uskoo, se tulee autuaaksi**, ole yhtään mitään epäilyksen sijaa eikä vajanaisuutta. Helvetti on suljettu, taivas avattu, ijankaikkinen elämä ja riemu tarjottu, mutta ensimmäinen ehto ei vielä ole täytetty, sinä et vielä ole se mies, jota uskovaiseksi sanotaan, tai sitten olet ainakin heikko uskovainen. Mutta vaikka sinä heikkokin olet, niin jos vaan Kristuksessa pysyt kiinni, olet saava lohdutusta, voimaa ja väkevyyttä kaiken pelvon, kuoleman ja helvetin voittamiseksi, johon kaikkein ihmisten voimat, työt ja ansiot eivät kykene.

Mutta, sanoo tässä lainsaarnan alainen omatunto, sinulla on sittenkin syntejä ja Jumalan käskyt ovat pitämättä, jonka vuoksi olet ijankaikkiseen kadotukseen tuomittu. Vastaus: Tuon tiedän minä valitettavasti liiankin hyvin, niin ettei sinun tarvitse siitä minulle puhua. Mutta säästä sinä lakioppisi tehtävistä töistäni toiseen aikaan, kunnes ensin olen ehtinyt saada autuuteni päätävän, nimittäin Kristuksen ja hänen vanhurskautensa, joka voittaa minun syntini ja kuoleman. Tätä ainoata minä tällä kertaa tahdon kuulla ja sen täytyy olla niin paljo kor-

keampana ja ylempänä jälkimäistä kuin taivas on maata. Eihän ole kysymyksessä, mitä teen tai kuinka elän, vaan kuinka syntiä ja kuolemaa vastaan voin kestää ja puoleni pitää eli kuinka, kuten Kristus sanoo, tulisin autuaaksi.

Kun tämän olen saavuttanut ja kun nyt kaikesta tuosta huolimatta, mitä sanotaan synniksi, kuolemaksi, helvetiksi, Jumalan vihaksi, laiksi ja töiksi, olen Kristuksessa vanhurskas ja autuas sekä ijankaikkisen elämän perillinen, niin vasta silloin tahdon myöskin kuunnella, kuinka minun täällä maan päällä on eläminen. Tule silloin, sinä uskollinen koulumestari, ja opeta ja neuvo parhaimman tahtosi jälkeen, mutta älä Mooseksesi kanssa edemmäksi astu kuin lupa on, äläkä siis huoli opettaa minua töitten kautta autuaaksi tulemaan tai syntiä ja kuolemaa voittamaan.

Tämä nyt on se lause, jota hän käskee saarnata kaikille luoduille. Mutta jotta havaittaisiin että hän tahtoo tuonlaisen saarnan vahvaksi perustaa valtakunnassaan, sekä ettei alunpitäenkään siitä epäiltäisi eikä toista odotettaisi, vaan että siinä lujasti pysyttäisiin ja tiedettäisiin sen siksi jäävän, miksi kaiken luomakunnan Herran peruuttamaton päätös sen on säätänyt, niin toistaa hän vielä kerran saman ja vahvistaa sen kieltolauseella sanoen:

Mutta joka ei usko, se kadotetaan.

Tässä kuulet juutalaisten ja kaiken maailman ylimielisyyden ja kerskauksen saavan lopullisen tuomionsa. Edellinen osa avasi yhdellä sanalla uskovaisille taivaan, sulki heiltä helvetin ja päästi heidät Mooseksen ja lain peljätyn vallan alta, tässä hän taas toisaalta sulkee yhdellä sanalla taivaan, avaa helvetin syvyyden, tekee kuoleman kaikkivaltiaaksi ja Mooseksen kauheaksi hirmuvaltiaaksi kaikille uskomattomille.

Tätä vastaan ei ole mikään auttava, vaikka sinä juutalaisten tavalla ihan kuollaksesi kiivailisit lain puolesta ja antaisit itsesi kiduttaa ja polttaa sanoen: Olenhan toki paljo hyviä töitä tehnyt ja monta tuskaa sydämesäni kokenut. Kuulethan tässä tuomion: **Joka ei usko, se kadotetaan.**

Vaikka, näet, kaikki ihmiset kaikkea koettaisivat ja tekisivät mitä suinkin voivat, niin on kuitenkin tuo kaikki, koska sitä yritetään toimittaa ulkona Kristuksesta, jo edeltäpäin suljettu synnin ja Jumalan vihan alle, kuten evankeliumissa Joh. 16: 8 olemme kuulleet Pyhän Hengen nuhtelevan maailmaa synnin tähden, etteivät he uskooneet. Tässä on tuomio ja kadotus jo julistettu maailmalle ja kaikelle sen vanhurskautelle, jota se takaa ajaa lain noudattamisellaan ja jumalanpalveluksellaan. Tästä tuomiosta ei voi kukaan maan päällä päästä eikä yksikään voi kadotusta välttää muuten kuin siten, että kuulee ja uskoo tämän saarnan, joka sanoo, ettei niitä, jotka tähän Herraan uskovat, tuomita synteinsä vuoksi, vaan he saavat hänen tähtensä syntein anteeksi antamuksen ja ijankaikkisen elämän.

Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, sanoo Kristus Joh. 3: 16 ja seur. **Että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen kuin uskoo hänen päällensä ei pidä hukuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. Sillä Jumala on lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma piti hänen kauttansa vapahdettaman. Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita, mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, sanoo hän.** Tämöinen kadotuksen tuomio pysyy hänen päällensä epäuskon tähden, joka pidättää hänet kaikissa synneissä, niin ettei niitä hänelle anteeksi anneta. Vieläpä sekin syntiä enentää ja tekee tuomion raskaammaksi, et-

tä hän muiden syntien lisäksi myöskin katsoo ylönsä Kristuksen eikä tahdo uskoa.

Mutta kun Kristus ensimmäiseen osaan: **Joka uskoo, lisää: ja kastetaan,** niin tarkoittaa hän sillä säättämäänsä ulkonaista saarna-virkkaa kristikunnassa, kuten hän Matt. 29: 19 molemmat asiat sovittaa yhteen sanoissa: **Opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä.** Hän osoittaa täten **ensiksi,** ettei se usko, josta evankeliumi saarnaa, millään muotoa saa pysyä salassa ja kätkeytynä, kuin olisi siinä kylliksi, että jokainen evankeliumin kuulija rupeaisi yksikseen elämään, uskoisi ainoastaan itsekseen eikä tarvitsisi uskoaan toisillekin tunnustaa, vaan että se myöskin on julkiseksi tuleva. Missä ei ainoastaan evankeliumia saarnata vaan se myöskin otetaan vastaan ja uskotaan, se on: missä tahansa Kristuksen kirkko ja valtakunta maailmassa lieneekään, siellä tahtoo hän meitä koota ja yhdeksi yhdistää kasteen jumalallisella merkillä.

Ellei tätä olisi, ja jos me ilman ulkonaista yhteyttä ja merkkiä olisimme hajalla, niin ei kristikunta voisi levetä eikä säilyä maailman loppuun asti. Mutta nyt tahtoo hän tällä jumalallisella yhdysiteellä liittää kristityt yhteen, jotta evankeliumi levemistään leviäisi ja tunnustuksemme kautta toisillekin saatettaisiin. Kaste on siis evankeliumin opin ja meidän uskomme julkinen todistus kaiken maailman edessä, josta voidaan nähdä, missä ja kenessä Herra hallitsee.

Toiseksi on hän tämän merkin sen vuoksi säättänyt, että tiedettäisiin hänen tällä ulkonaisella sekä sanan että vedenkasteen viralla, tahtovan vaikuttaa ja olla voimallinen seurakunnassaan. Jokaisen tulee siis ottaa vastaan kaste ja tietää, että Kristus itse tämän kautta hänelle todistaa, että Isä, Poika ja Pyhä Henki on hänen armoihinsa otta-

nut, sillä Herran käskystä kastetaan hän Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Kaste olkoon siis varma merkki ja sinetti sanan ja lupauksen keralla siitä, että me olemme kutsutut Kristuksen valtakuntaan ja häneen yhdistetyt, ja että me, jos uskolla hänessä pysymme, olemme Jumalan lapsia ja ijankaikisen elämän perillisiä, kuten toisissa paikoissa kasteesta usein olemme puhuneet.

Kristus onkin sangen taitavasti siinä menetellyt, ettei ole valtakuntaansa, jonka tulee levitä koko maailmaan ja kaikkein luotujen keskuuteen, säätänyt monia ja monimutkaisia tapoja, kuten ennen juutalaisilla oli ja nytkin voisi olla eri maiden ja ihmisten, eri kansojen ja kielten välillä löytyviin monenkaltaisiin eroavaisuuksiin katsoen. Ilman mitään juhlamenoja ja ulkonaista järjestystä antaa hän sille yksinkertaisimman ja kaikkein tavallisimman merkin, joka kaikin paikoin on yksi ja yhdenlainen. Samoin on hänen saarnansakin yhdenlainen täällä ja joka paikassa ja tekee kaikki mitä maailmassa on suurta, pientä, köyhää, rikasta, korkeata ja alhaista säätyä samanarvoiseksi Jumalan edessä, niin että jos joku tulisi maailman äärestä meidän luoksemme ja näkisi menetystapamme, hänen täytyisi sanoa sitä samaksi ja että meillä on aivan sama sana ja merkki, jonka hänkin on oppinut ja saanut.

Muutoin maailmassa kaikki erin kaltaista, eikä ole tuskin yhtäkään kylää, taloa tai kansalaista, jolla ei olisi omat tapansa. Mutta kristityt ovat sellaista väkeä, joilla kristillisyyteen nähden on sama oppi, sama kieli, samat sakramentit, samoin kuin heillä on myöskin yksi usko ja tunnustus, joiden vuoksi juuri onkin Kristuksen valtakunta rauhan, yksimielisyyden ja rakkauden valtakunta. Sen olisi kuitenkin mahdotonta pysyä näin yhden muotoisena ja lujana maail-

massa perkelettä ja hänen hyökkäyksiään vastustaessaan, ellei Kristus jumalallisella voimallansa pitäisi sitä pystyssä maailman loppuun asti.

Näemmehän vieläkin ja saamme kokea, että vaikka perkele kuinkakin monta lahkokuntaa perustaisi, niin kuitenkin pian hajoavat ja kukistuvat itsestään. Kuinkahan monet ovatkaan ne lukemattomat lahkot ja hirmuhallitsijat, jotka perkele näiden viidentoistasadan vuoden kuluessa on pannut liikkeelle evankeliumia vastustamaan, ja jotka ovat juljenneet ryhtyä Kristuksen valtakuntaa hävittääksensä tai hajoittaaksensa! Siitä huolimatta on kuitenkin pysynyt tähän päivään asti sama saarna, usko, kaste ja kaikki, niin että ellei maailma vastahakoisuudessaan olisi sokea ja paatunut, sen täytyisi nähdä ja käsittää tämän Herran valta ja voima.

Mutta kun Kristus tässä kohden pitää riittävänä, että lauseen ensimmäisessä osassa sanoo: **Joka uskoo ja kastetaan** ja toisessa: **Mutta joka ei usko** j. n. e. ei kastetta enään mainitsekaan, on siihen nähtävästi ollut syynä se, että ensimmäisessä osassa sitä oli jo riittävästi mieleen painettu ja siitä toisessa paikassa jo oli enemmänkin puhetta ollut, niinkuin Matt. 28: 19, jossa sanotaan: **Opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä nimeen Isän, Pojan ja Pyhän Hengen.** Eikä suinkaan seuraa tästä, että kastettu sen vuoksi kävisi laiminlyöminen tai se riittäisi, että joku ilmoittaisi jollakulla uskon olevan eikä hänen kastetta tarvitsevan.

Kuka, näetkös, kristityksi tulee ja uskoo, hän varmaan mielellään vastaan ottaa tällaisen merkin, että hänellä olisi sekä jumalallinen todistus että vakuutus autuudesta ja että hän sillä voisi itseään vahvistaa ja lohduttaa koko elämänsä aikana ja myöskin tunnustaa sitä julkisesti koko maailmal-

le. Nämä molemmathan kuuluvat kristityn tunnusmerkkeihin, kuten P. Paavali Room. 10: 10 sanoo: **Sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme.** Tästä huolimatta kuitenkin voi tapahtua, että joku uskoo, vaikka ei kastetta saakaan, ja toisaalta taas jotkut ottavat kasteen, vaikka eivät uskokkaan.

Tämä lause ymmärrettäköön siis näin, että Kristus täten asettaa ja säättää kasteen, jota niin muodoin ei saa ylönkatsoa vaan viljellä, kuten sanottu on, ymmärtämättä kuitenkaan asiata niin ahtaasti, että joku sen vuoksi joutuisi kadotukseen, ettei ole kastetta voinut saada.

Lyhyesti sanoen saadaan tästä tekstistä seuraavat neljä johtopäätöstä: 1) Toiset uskovat ja kastetaan; ja se onkin Kristuksen yhteinen käsky ja järjestys, jota tulee opettaa ja noudattaa; 2) Toiset uskovat, vaikka eivät tule kastetuiksi; 3) Toiset eivät usko, vaikka saavatkin kasteen; 4) Toiset eivät usko eivätkä saa kastettakaan.

Nämä johtopäätökset saadaan itse tekstistä, ja kaikkina aikoina on yksimielisiä oltu siitä, että jos joku uskoo vaan kuolee kuitenkin kastamaton, hän ei sen vuoksi joudu kadotukseen. Voihan nimittäin sellainen tapaus sattua, että joku uskoo ja haluaa hartaasti kastetta, mutta kuolema ennättää ennen sen saamista. Tästä ei nyt tarvitse laueammin puhua.

Mutta tuo ilkeä uudestakastajain lahko ei tässäkö kohden voi olla rakasta kastetta loukkaamatta. He sanovat että ken ei ensin usko, sitä ei muka saa kastaa, joten he tahtovat poistaa lastenkasteen. Koska kuitenkin edellisissä saarnoissani ja muutenkin usein olen kirjoittanut uudestakastajain erehdystä vastaan, emme nyt tahdo tällä kertaa sitä pohtia. Siinä on kyllin, että tiede-

tään sekä Kristuksen että apostolien erottavan toisistaan nämät kaksi: **opettaminen** eli saarnaaminen ja **kastaminen**. Sillä kaste annetaan ainoastaan yhden kerran, sillä muuten tarvittaisiin paljon pappeja, jos yhtä usein pitäisi kastaa kuin täytyy saarnata ja opettaa. Mutta opetus ja saarna ovat pääasia, jota aina täytyy vireillä pitää.

Sen vuoksi ei tässä määrätäkkään, onko kaste tapahtuva ennen tai jälkeen, vaan että saarnavirkkaa tulee ennen kaikkea pitää vireillä ja täydessä toimessa. Suokoon sitten Jumala, että kastekin sitä seuraisi. Onhan selvää, että ken kerran kastetaan, hän ei enään tarvitse samaa merkkiä, mutta sanaa ja saarnaa, joiden kautta usko herätetään, vahvistetaan ja voimassa pidetään, me lakkaamatta tarvitsemme. Siitä syystä me näemmekin, että kasteen toimittaminen uskotaan paljoa vähäpätöisemmille henkilöille kuin saarnavirka. Eihän Kristuskaan, sanoo Johannes 4: 2, itse kastanut ketään, vaan jätti sen tehtävän opetuslapsillensa, ja P. Paavali 1 Kor. 1: 13 sanoo, ettei hän ollut lähetetty kastamaan vaan evankeliumia saarnaamaan. Ja harvoja henkilöitä hän itse kastoikin, vaikka saarnasi evankeliumia melkein kaikille pakanoille.

Lopputuloksena on siis se, että pääpaino on pantava sanaan eli oppiin eikä katsottava ihmiseen, kuinka totinen hänen uskonsa on. Missä sana on saapuvilla, annettakoon siinä kastekin sekä nuorille että vanhoille. Eihän sinun asiasi ole eikä sinun ole mahdollistakaan katsoa ihmisen sydämeen, kuka uskoo kuka ei, vaan saakoon Kristus siitä huolen pitää. Ei meitä myöskään saarnavirassa ole käsketty silmällä pitämään, kuinka joku uskoo tai kuka sanan ottaa vastaan kuka ei; eikä se kelpaa, ettet tahtoisi ennen ruveta saarnaamaan, kuin vasta sitten, kun olet saanut tietää, että kuulijasi

ovat taipuvaisia sanaa vastaan ottamaan ja uskomaan, sillä niin tehden et varmaankaan ikänä voisi saarnata.

Siis ei sinun kastetoimessakaan tarvitse odottaa, kunnes olisit varma, kuka uskoo kuka ei, vaan pidä se mielessäsi, että missä sana saarnataan ja kuullaan ja kastetta halutaan, siinä olet sinä määrätty kastetta antamaan sekä nuorille että vanhoille. Missä sanan saarnaaminen pääasiana oikein toimitetaan, siinä on kaikki muutkin oikealla tollalla, ja toisaalta taas, missä sana eli oppi ei ole oikea, siinä on kaikki muukin turhaa, sillä siinä ei ole uskoa eikä Kristusta. Sana tuottaa ja antaa meille kaiken, sakramentit voimiseen, omantunnon lohdutuksen ja itse Kristuksen, sillä siinä on hänen voimansa ja väkevyytensä, kuten Ps. 110: 2 siitä sanoo hänen **väkevyytensä** eli valtakuntansa **valtikaksi**, ja P. Paavali Room. 1: 16 sanoo sitä **Jumalan voimaksi itse kullekin uskovaiselle autuudeksi**.

Tämä se on oikea päävirka, jota Kristus ja apostolit itse ovat toimittaneet ja käskeneet toimittamaan, kuten hän tässäkin siihen antaa erityisen käskyn sanoessaan: **Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille**. Tuon toisen, joka on vähäarvoisempi virka, voivat kyllä muutkin täyttää, joille ei ole tätä korkeata käskyä annettu, kuten sekä Kristus että apostolit lähettivät monia sellaisia, joiden tuli panna kätensä sairasten päälle. Ja onpa kyllä luultavaa, että kun apostolien saarnan kautta helluntaina ja myöhemmin uskovaisten luku kasvoi viideksi tuhaneksi, jotka ottivat sanan vastaan ja antoivat kastaa itsensä (Ap. Tek. 2: 41 ja 4: 4), niin eivät apostolit itse tuollaista joukkoa kastaneet, koska heidän täytyi pitää heille uskotusta saarnavirasta huoli, vaan panivat siihen toimeen apulaisiaan. P. Paavalinkin, joka jo oli

kutsuttu apostolin virkaan, kastoi opetuslapsi Ananias, Ap. Tek. 9: 18.

Eipä senvuoksi asia riipu henkilöstä, kuka kastaa tai kastetaan, kuka saarnaa tai kuuntelee, onko hän pyhä tai syntinen, uskovainen tai uskomaton; kunhan vaan sana pysyy puhtaana ja oikein opetetaan, niin on virkakin oikea, olkoon henkilö kuka tahansa. Missä nyt siis puhdas sana ja oikea oppi on, siinä puhuu hän sitten sinulle ja minulle, jotka sanan kuulemme ja tahdomme olla kristityitä, kehoittaen sinua tällaisella lauseella: **Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi**.

Mutta saarnaajille, jotka virassa ovat, ja joilla on leiviskänsä kauppa tehdä, sanotaan, että heidän tulee ainoastaan saarnata, minne ikänä tulevatkin, ja saarnavirkansa ohessa myöskin kastetta antaa. Ken uskoo tai on uskomatta, se täytyy sinun jättää Kristuksen omaksi asiaksi, sillä ei ole saarnaajan vaan ainoastaan Herran Kristuksen vallassa, kutka hän tekee autuaiksi tai kadottaa. Hän on elämän ja kuoleman Herra ja voi antaa elämän sille, ja ottaa sen tältä, kuinka hyväksi näkee.

Eipä hän myöskään jätä sanomatta, kenelle hän sen antaa, sillä hän sanoo: **Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi**, ja toisaalta taas: **Joka ei usko, se kadotetaan**. Ei siis ketään mikään muu auta eikä estä, eikä mitään erotusta ole henkilöissä eikä säädyissä, vaan hänelle on toinen yhtä hyvä ja rakas kuin toinenkin, jos vaan uskoo ja haluaa kastetta. Tämä tulee nyt niiden kaikkien oppia, jotka ovat tämän saarnan kuuli-joita.

Pappien ja opettajien taasen tulee virassaan ainoastaan sitä silmällä pitää, että uskollisesti saarnaavat eivätkä, kuten P. Paavali Ap. Tek. 20: 27 sanoo, **estä itsiänsä ilmoittamasta kaikkea Jumalan neuvoa**,

jotta kuulijat tietäisivät, mitä Jumala heiltä vaatii ja heiltä on päättänyt. Tätäpä onkin kaikkina aikoina koko maailma tutkistellut, tiedustellut ja hapuillut, vaikka kukaan ei ole oikeata tolkkua voinut saada, ennen kuin sen Kristus taivaasta ilmoitti ja pani sen tähän saarnaan, niin ettei kukaan muita ilmoituksia etsisi eikä tavoittelisi. Sinä kuulet tässä selvästi ja yksinkertaisesti, että evankeliumi suullisen saarnan ja sakramentin kautta sen sinulle tarjoo, niin ettei mitään epäilystä pitäisi sinulla olla. Jos sinä tämän saarnan uskot, tulet varmaan autuaaksi.

Mutta ellet usko, niin on toisaalta sinulle kadotuksen tuomio valmiina, vaikka kuinkakin töilläsi ja toimillasi ponnistelisit autuutesi hyväksi, vaikkapa vielä kaikkein enkeleinkin ja ihmisten työt ja ihmeet tekisit. Onhan näiden sanojen kautta koko maailma kahteen osaan jaettu, joita suuri juopa toisistaan eroittaa, sillä toinen osa kulkee taivasta kohti, toinen päin helvettiä. Viimeisenä päivänä ei heidän tuomiotansa perusteta mihinkään muuhun kuin tähän saarnaan, uskoivatko sen tahi olivatko uskomatta.

Kiitäkäämme siis Jumalaa, että mekin kuulumme niiden joukkoon, joiden tulee autuaaksi tulla. Olemmehan mekin niitä, joita sanotaan Jumalan luoduiksi ja joille hän on käskenyt tällaista saarnata, ja olemmehan mekin, Jumalan kiitos, Kristukseen kastetut ja saarnaamme ja tunnustamme häntä kaikelle maailmalle sinä Herrana, joka istuu Jumalan oikealla kädellä ja kaikki hallitsee, joten siis saarna, usko ja tunnustus on puhdas ja oikea. Jumala suokoon, että elämäkin semmoiseksi tulisi.

Edellinen on sanottu evankeliumin saarnasta, jota Kristus käskee poismentyään

julistamaan maailmalle. Nyt seuraa viimeinen kappale:

Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, kuin uskovat j. n. e. Tämän johdosta ovat lahkolaiset myöskin väanneet päätänsä hyödyttömällä kysymyksillä, ovatko nämät merkit lakanneet ja minikä tähden niitä ei tapahdu meidän kauttamme. Mutta riittääköön sinulle se tieto, että tuollaiset merkit on annettu evankeliumin saarnan todistukseksi ja julkiseksi vahvistamiseksi. Varsinkin alussa olivat ne lukuisat, ja kyllä tarpeen vaatimia, kunnes evankeliumi saatiin maailmaan leviämään, mutta sittemmin eivät ne enään ole niin tavallisia. Eivätkä ne enään olekaan tarpeellisia, sillä onhan tämä saarna jo kulkenut kaikkien maiden halki ja kaikilla kielillä julistettu.

Tietysti pysyy kuitenkin Kristuksen voima ja vaikutus kaikkina aikoina kristikunnassa samallaisena, niin että tarpeen vaatiessa vieläkin voisi ihmeitä tapahtua. Onhan usein tapahtunut ja vieläkin tapahtuu että Kristuksen nimessä on ajettu perkeleitä ulos, myöskin samaa nimeä avuksi huutamalla ja rukoilemalla parannettu sairaita ja saatu apu monissa suurissa sekä ruumiillisissa että hengellisissä hädissä. Vielä nytkin julistetaan evankeliumia uusilla kielillä sielä, missä se ennen on ollut tuntematon. Onhan tällaiset merkit annettu koko kristikunnalle, kuten hän tässä sanoo, **niille, jotka uskovat**, vaikka ei aina nähdäkkään yksityisissä henkilöissä sellaisia lahjoja; eivätkä myöskään apostolit kaikki tehneet samantaisia ihmeitä.

Mutta nämä ovat vielä varsin vähäpätöisiä ja melkein lapsellisia ihmeitä niiden oikeain korkeiden ihmeitten rinnalla, joita Kristus lakkaamatta kristikunnassa saa aikaan jumalallisen, kaikkivaltiaan voimansa kautta, josta hän usein muualla puhuu. Sel-

laisia ihmeitä on, että kristikunta säilyy ja pysyy voimassa maan päällä, että vielä löytyy edes jotakin järeällä Jumalan sanasta ja uskosta, ja että edes yksikin kristitty vielä pysyy maan päällä pystyssä perkeleen ja kaikkein hänen enkeleinsä vastustuksesta huolimatta. Eivätpä myöskään niin monet hirmuhallitsijat, lahkot ja petolliset kiittämättömät ihmiset kristittyjen joukossa, ei myöskään meidän lihamme ja veremme ole voineet Kristuksen valtakuntaa kukistaa, vaikka nuo kaikki raivoissaan hyökkäilevät sitä vastaan. Eipä vastakaan ole perkele kaikkine voimineen ja apujoukkoineen pääsevä niin mahtavaksi, että voisi hävittää ja temmata kastemaljan pois kirkosta, ja evankeliumin saarnatuolista, Kristuksen nimen ja sen pienen joukon, joka Kristuksessa riippuu, hänen valtakunnastansa maailmassa, vaikka hän suurellakin julkeudella on sitä yrittänyt, eikä vielääkään lakkaa yrittämästä paavin, turkkilaisten ja muitten kätyreittensä kautta.

Tämmöisiä ihmeitä ja tämmöistä voimaa ennustaa Ps. 110: 2, jossa kerskataan Kristuksesta, että **hänen pitää vallitseman vihollistensa seassa**, jotka kylläkin ovat niin sydämysissään ja kiukuissaan, että jos voisivat niin halusta yhdessä silmänräpäyksessä mullistaisivat koko kristikunnan perustuksia myöten. Yksi ainoa kristitty voi saarnallaan ja rukouksellaan auttaa ja varjella kokonaisen maan ja kaupungin eikä perkele voi sitä estää. Hänen täytyy vasten tahtoaan päästää monta ihmistä kasteelle, kuulemaan ja oppimaan evankeliumia, vieläpä siitä syystä jättää perheolot ja hallituksenkin koskematta.

Näin juuri uskovaiset ja kristityt **ajavat ulos perkeleitä**, karkoittavat käärmeitä ja **puhuvat uusilla kielillä**, sillä nuo edellä mainitut näkyväiset teot ovat **ainoastaan**

merkkejä, kuten P. Paavali 1 Kor. 14 sanoo: **ymmärtämättömälle, uskottomalle joukolle ja niitä varten, joita vielä pitää joukkoon saataman**. Mutta mihin tarkoitukseen me, jotka sen jo tiedämme ja evankeliumin uskomme, niitä tarvitsisimme? Ja vaikka olisivat tarpeellisiakin, olisivat ne paljoo helpompia tehdä, kuin ne suuret ihmetyöt, jotka Kristuksen kautta näemme tapahtuvan, ja joilla perkeleen valta, kuoleman ja synnin kauhistus meidän sydämissämme voitetaan, ja joiden kautta monta hurskasta kristittyä sekä vanhaa että nuorta iloisesti kuolee Kristuksessa ja polkee perkeleen uskonsa avulla jalkojensa alle. Tästä Kristuksen valtakunnan mahtavuudesta ja voimasta puhuvat kerskaton P. Paavali ja muut apostolit kaikin paikoin, ja Kristus itse korottaa sen kaikkein ihmeitten yläpuolelle, kun Luukk. 10: 19, 20 sanoo: **Katso minä annan teille vallan tallata kaikkea vihollisen voimaa j. n. e. Kuitenkin elkäät siitä iloitko, että henget teidän alanne annetaan, vaan iloitkaat paremmin, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaissa j. n. e.**

Siis tapahtuu vielä tänään ja yhä edelleenkin sellaisia suuria merkkejä ja ihmeitten ihmeitä, että joku kaupunki tai pieni joukkokunta kristittyjä pysyy oikeassa Jumalan tuntemisessa ja uskossa, vaikka kuitenkin enemmän kuin sata tuhatta perkelettä heitä ahdistaa ja maailma on täpö täynnä lahkoja, ilkeitä pettäjiä ja hirmuhallitsijoita. Mutta evankeliumi, kaste, herranehtoollinen ja Kristuksen tunnustaminen säilyy vasten heidän tahtoaan. Nähdään siis, kuinka hänen on täytynyt juuri pakanoita varten antaa ulkonaisia merkkejä, joita voitaisiin silmin nähdä ja havaita; mutta kristityillä täytyy olla paljoo ylevämpiä taivaallisia merkkejä, joiden rinnalla nuo ovat vielä maallisia. Sen

vuoksi ei ole kumma, että ne nyt ovat lakanneet, kun evankeliumi on kaikissa paikoissa kaikunut ja julistettu niille, jotka eivät ennen Jumalasta mitään tienneet ja joita hänen on täytynyt ulkonaisilla ihmeillä kääntymykseen johdattaa ja anniskella kuten lapsille mielennouteeksi omenoita ja makeisia.

Sen sijaan on meillä syytä ylistää ja kiittää niitä suuria ja jaloja ihmetöitä, joita Kristus joka päivä kristikunnassaan tekee siinä, että kristityt voivat voittaa perkeleen vallan ja voiman ja että niin monta sielua saadaan temmatuksi pois kuoleman ja helvetin kidasta. Perkele ponnistelee ja raivoaa sitä vastaan joka päivä maailmassa kiukusta ja vihasta hurjana, mutta hänen täytyy jättää kristityille voitto. Mitäpä siitä, että hän josakin ihmisessä raivoaa, kun hänen kuitenkin täytyy taasen lähteä ulos? Maailma tosin pysyy hänen hallussaan, se kun ei Kristusta tunne, mutta jos sydän kuoleman, synnin ja helvetin kauhistuksesta huolimatta iloisesti nukahtaa Kristukseen, niin silloin on perkele oikein karkoitettu istuimeltaan ja asunnostaan ja hänen valtansa ja valtakuntansa heikonnettu ja kukistettu.

Mutta tällaisia ihmeitä ja merkkejä ei anneta jumalattoman maailman nähdä eikä

ottaa huomionsa, vaan sen pitää silmät auki ja sydän paatuneena niitä vastustaman ja pilkkaaman. Se ylönkatsoo aina Jumalan työt, vieläpä herjaa Kristuksenkin ja apostolien ulkonaisia julkisia ihmetöitä ja vielä suuremmassa määrässä katsoisi ne ylön, jos me niitä toimittaisimme. Jumala on sen vuoksi nähnyt hyväksi lakata niitä tekemästä, sitten kuin evankeliumi on kaikin paikoin tullut julistetuksi, ja hän antaa ainoastaan sellaisia merkkejä, joihin heidän täytyy pahentua ja loukkaantua ja niin jumalallisen voiman vaikutuksesta kukistua ja sortua. Samaa saivat juutalaisetkin Kristukseen nähden kokea, kun eivät pitäneet pätevinä niitä merkkejä, joilla hän heille ja jokaiselle osoitti hyväntekeväisyyttään ja apuansa, vaan pyysivät ja vaativat toisellaisia. Silloin lakkasi hänkin eikä sallinut heidän nähdä mitään muuta merkkiä kuin profeeta Joonaan, maaten ristiinnaulitsemisensa jälkeen kolme päivää haudassa heikkouden ja kuoleman vallassa ja vapauttaen itsensä siitä sitten ylösnousemisensa ja taivaaseen astumisensa kautta, sekä hallitsee nyt voimallisesti koko maailmaa ja kukistaa ja hävittää sen ynnä sen vallan. Amen.